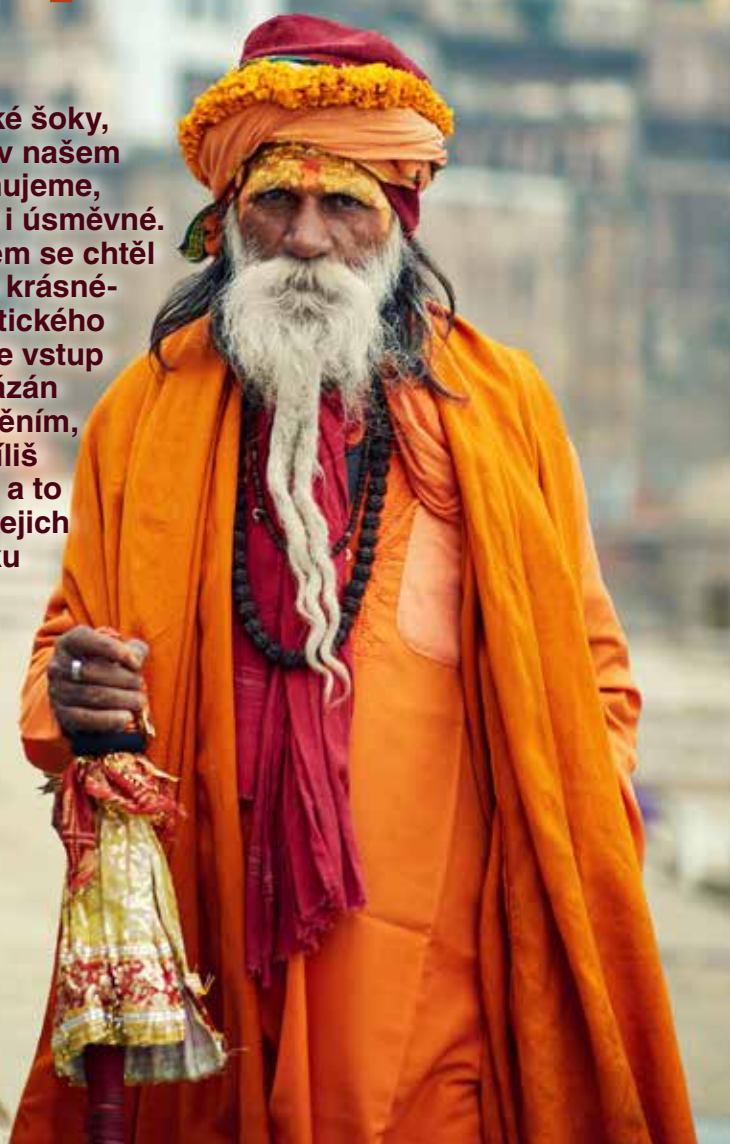

ONDŘEJ HAVELKA

Vypasený asketa a svatý muž na vrakovišti

Náboženské šoky, kterým se v našem seriálu věnujeme, můžou být i úsměvné. Jednou jsem se chtěl podívat do krásného hinduistického chrámu, ale vstup mi byl zakázán s odůvodněním, že mám příliš modré oči, a to prostě do jejich svatostánku nepatří.

Po chvíli mě vypasený chlapík, který se převléká za hinduistického svatého muže a sedí k radosti objektivů záměrně na skvělém pozadí (mimořádně se jedná o výnosné zaměstnání), poprosil o peníze na dobrou věc a pohlídal si u toho řádně tučně

břicho (dnes už ho mám bohužel taky, jen na něj zatím nevybírám peníze). Následující den jsem ale narazil na pravého svatého muže, jehož bizarní zevnějšek mnou otřásl: na vrakovišti se pomazal olejem a mazem letitých vyřazených motorů a na jazyk za-

věsil nesmírně těžké závaží z motorových komponentů tak, aby mu to maximálně vytahovalo jazyk z úst. Toto motorové závaží se táhlo až k zemi, kde se rozprostíralo po chodníku spolu s jeho dvoumetrovými dre-

dy namaštěnými motorovým olejem. Jinak byl zcela nahý a prostě seděl v postranní uličce nevelkého indického města. Ten naopak žádné peníze nechtěl, neboť skuteční sádhuové (svatí muži) nechtějí, ba ani nesmí vzít peníze do ruky. Ten člověk vypadal, jako by zvrátil motor a na mě to silně zapůsobilo, i když dodnes nedokážu říct jak.

Vzhůru do oblak

V oblasti náboženského okouzlení je určitou královnou mezi zeměmi Indie. Sám jsem v Indii měsíce meditoval v buddhistických kláštřích, chvíli pobyl také v hinduistickém ášramu a často sdílel dýmku s hinduistickými svatými muži, abych s nimi rozprávěl o Božích tajemstvích. Na jiných kontinentech jsem se účastnil voodoo obřadů, všech myslitelných bohoslužeb i nejrozumnějších (z mého pohledu) náboženských šíleností. Ačkoli jsem dnes již řadu let milovníkem křesťanské teologie, stále také zůstávám milovníkem religionistiky i zastáncem plodného mezináboženského dialogu. Potkal jsem skvělé lidi z celého světa a rád vzpomínám na týdny náboženského okouzlení.

Při náboženském okouzlení je člověk často „bezhlavě zamilován“ do exoticky působící nauky, která mu připadá jako „ta jediná pravá“. V tomto okouzlení je cesto-

vatel schopen zapomenout na celý dosavadní život, odevzdat všechno majiteli ášramu, školy, sekty nebo církve a plnit naprosto iracionální úkoly. Náboženské okouzlení je subjektivně velmi krásné, osvobozující, povznášející, stejně jako nebezpečné, neboť cestovatel je v tu chvíli zneužitelný jako málokdy jindy. Stav okouzlení velmi často zneužívají darební guruové, vychytralí vůdci, prohnaní zsvětitelé a není těžké domyslet, co všechno s putníkem a hlavně s poutníkem provedou. Nenechme se mýlit, tito lidé zdaleka nepůsobí jen v Indii: vyskytují se všude, kde lze ovládat druhé, křesťanství nevyjímaje.

Duchovní hyenismus

Zneužívání náboženského okouzlení neváhám nazvat tím nejodpornějším „duchovním hyenismem“. Volnými slovy evangelisty Lukáše: „Běda vám, kdo zneužíváte člověka v nejcitlivějším místě, totiž v srdci, běda vám!“ Pokud po cestovateli či cestovateli bude někdo ve fázi náboženského okouzlení vyža-

dovat peníze, majetek, posluhování, sex, bezvýhradnou důvěru, násilí na někom jiném, práci zadarmo nebo odložení vlastní racionality, rychle pryč! Netřeba hned zatratit ono náboženství, ale dát si zatracený pozor na onoho duchovního, který mazaně zneužívá bytostnou potřebu smyslu, jež je v každém člověku

hluboce přítomná. Obvykle si k sebeobraně stačí položit jednoduchou otázku: opravdu mě toto náboženství osvobozuje, nebo mě zneužívá? Podle mého soudu je cestování zejména o svobodě a duchovní hledání chápu

jako podstatnou formu cestování, nikoli jako dva k sobě nepatřící prvky.

Pokračování příště.

Povrchová sladká voda

V minulém „Okénku“ jsme si pověděli něco o podpovrchové vodě a nyní je čas se zaměřit na vodu povrchovou – na její sladkou část. Možná si z předchozích povídek pamatujete, že z veškerých zásob sladké vody na naší planetě připadá na povrchovou sladkou vodu pouhých necelých 1 %. A to mluvíme o veškeré vodě ve sladkovodních jezerech, nádržích, rybnících, bažinách, rašeliništích či řekách.

DOMINIK RUBÁŠ

Nejobjemnějším a zároveň nejhlubším sladkovodním jezerem na světě je ruský Bajkal. Ten zadržuje tak obrovské množství vody, že by se do něj voda z českých přehrad Lipna, Orlíku a Slap vešla více než 17 tisíckrát! I v ČR máme přirozená jezera, a to hned několik typů. Existují např. jezera vzniklá ze slepých ramen podél říčních toků, v některých našich jeskyních se rozpro-

stírají jezera krasová, z hor pak známe jezera rašelinná nebo asi nejnámější – jezera ledovcová. Těch je nejvíce na Šumavě (Černé j., Čertovo j. a další).

Kromě jezer je voda zadržována i v umělých přehradách nebo v rybnících. Naší plošně největší přehradou je Lipno v jižních Čechách a největším rybníkem Rožmberk. Voda z pevnin je do moří a oceánů odváděna toky – řekami. Nejdelší českou řekou je Vltava a řekou s největším průtokem Labe. Pro zajímavost: průměrný průtok Labe v Hřensku, tedy tam, kde tato řeka opouští naši republiku, je více než 600× menší, než je průměrný průtok Amazonky u jejího ústí do oceánu. Amazonka je jednoznačně největší a také nejdelší řekou světa.

Zajímavostí je, že její pramen objevil tým českých vědců a pojmenoval ho „Laguna Bohemia“. V příštím „Okénku“ se zaměříme na vodu slanou – vodu oceánů, moří a slaných jezer.